

Protokoll 10/2026

fört vid Bromma stadsdelsnämnds sammanträde torsdagen
den 24 september 2026 kl. 18:30-19:15, Alviks kulturhus

Ledamöter

Johan Heinonen (S) Ordförande
Rose-Marie Rooth (V) 2:e vice ordförande
Elin Sundin
Svante Thorell (MP)
Findel Madison (SD)
Hanna Wistrand (L)
Johan Duvdahl (C)
Petter Jennervall (S)
Mikael Valdorson (M) ersätter Mattias Keresztesi (M)
Jörgen Linse (M) ersätter Alexander Saednia (M)
Pelle Johansson (S)
Magnus Ljungkvist (S) ersätter Laila Abdallah (S)
Stefan Ennerfelt (L) ersätter Sara Emrooz (M)

Ersättare

Malin Adolfsson (S)
Jeanette Frenkman (S)
Albin Ringstad (S)
Thomas Nicholas (V)
Johanna Klamming (MP)
Lena Preutz (SD)
Erik Thonfors (C)
Nils Garcia Grundström (KD)

Övriga närvarande

Susanna Halldin Olsson Stadsdelsdirektör
Eva Runestig Avdelningschef
Susanne Karlsdotter Avdelningschef
Joel Färlin Avdelningschef
Julia Davidsson Avdelningschef
Timmie Aspelin Nämndsekreterare

Justerare

Johan Heinonen (S) och Mikael Valdorson (M)

Datum för justering

2026-09-25

Paragraf

§2

Sekreterare

Timmie Aspelin

§ 2**Tertialrapport 2 2026 för Bromma stadsdelsnämnd**

BRO 2026/391

Beslut

1. Bromma stadsdelsnämnd godkänner tertialrapport 2 2026 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden ansöker om budgetjustering om 1,7 mnkr avseende avveckling och omstrukturering av Församlingshuset 6.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering om 0,6 mnkr ersättning för merkostnader för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning.
4. Nämnden ansöker om 0,2 mnkr för kompetensutveckling avseende utbildning i svenska språket på Mälarbacken 4B.
5. Nämnden anmäler minskade omslutningsförändringar om 5,8 mnkr.
6. Nämnden beslutar om omedelbar justering av ärendet

Sammanfattning av ärendet

Tertialrapporterna är en del av den löpande uppföljningen som kommunstyrelsen ansvarar för. Uppföljningen baseras i huvudsak på prognostiserade avvikelser mot budget och verksamhetsmål. Rapporteringen ger kommunstyrelsen en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordförande Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V), Svante Thorell (MP) och Findel Madison (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Mikael Valdorson m.fl. (M) föreslår:
 1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
 2. Att därutöver anföra följande.

Vi riktar ett tack till förvaltningen för en gedigen tertialrapport med många områden där utvecklingen är positiv.

Vi står på stockholmarnas och brommabornas sida och har en tydlig målsättning med vår politik – att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Servicen till stockholmarna ska vara utgångspunkten i stadens verksamheter.

Valresultatet i september visade också bland annat tydligt att brommaborna uppskattar Moderaternas prioriteringar i detta arbete.

Tertialrapporten belyser att det finns områden i vår stadsdel där utvecklingen behöver följas närmare och där den politiska styrningen behöver vara tydligare. Det gäller bland annat trygghetsarbetet samt strävan att fler brommabor ska nå egen försörjning

Målsättningen är att Stockholm – och Bromma - ska vara en stad och stadsdel som det är enkelt att leva i. Det ska vara lätt att hämta på förskolan, ta sig till och från arbetet, leva klimatsmart, hinna till barnens fritidsaktiviteter, handla eller träffa vänner. Oavsett vilken service det handlar om har stockholmarna och brommaborna rätt att förvänta sig att allt fungerar så att vardagen går ihop.

Stadens verksamheter och medborgarservice ska kontinuerligt utvecklas för att underlätta för människor, företag och föreningar att vara verksamma i Stockholm. Stadens regelverk ska vara transparent, enkelt och tillåtande för att främja hållbara innovationer och initiativ på marknaden och inom civilsamhället.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att verksamheterna i staden ska fungera. Låg skatt är en fråga om egenmakt och därigenom självbestämmande, så länge man värnar välfärdens kärna. Att människor känner delaktighet i samhället är en grund för att skapa sig ett gott liv och utveckla sin fulla potential. Skolan ska präglas av kunskap och höga förväntningar.

Tertialrapporten visar att trygghetsarbetet fortsatt är helt centralt. Bland de positiva punkterna kan nämnas att förvaltningen under perioden fortsatt att utveckla det trygghetsskapande arbetet genom samverkan inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen (SÖK) mellan förvaltningen, lokalpolisområdet och utbildningsförvaltningen. Under våren har förvaltningen gjort både externa och interna kommunikationsinsatser om arbetet med SÖK, bl.a. om åtgärdsplanen inom SÖK. Ett chefssamråd där Ekerö, Hässelby-Vällingbys och Brommas stadsdels-förvaltningar samverkar har även inrättats. Beredningsgruppen för chefssamrådet har under våren utfört en gemensam workshop med LPO Vällingby, Ekerö, Hässelby/Vällingby och Brommas stadsdelsförvaltningar med fokus på BOB-uppdraget med syfte att dela erfarenheter och lärdomar med varandra. Till hösten planeras gemensamma kommunikationsinsatser om våld i nära relation under uppmärksamhetsdagen Orange day.

Samtidigt ser vi tydliga trygghetsutmaningar i Mariehäll kopplade till ungdomar som rör sig mellan olika områden och över

kommungränsen. De två öppna drogsценerna i Alvik och Blackeberg kvarstår.

Barn och unga i riskzon behöver mötas av tidiga, samordnade och uthålliga insatser. Bland annat en omfattande nysatsning på ordningsvakter krävs, för att stärka det situationella preventionsarbetet.

Vi vill bryta segregationen och bygga en stad där människor med olika bakgrund, livssituationer och åldrar möts i gemenskap. Tillit skapar trygghet, vilket ska vara vägledande för ett växande Stockholm. Stockholms stadsmiljöer ska vara trygga, gröna, levande och välskötta i hela staden. Vi ska värna och utveckla Stockholms unika karaktär och skönhet. Staden ska fortsätta utvecklas och växa, men alltid med varsamhet och samförstånd med de som bor här. Vi accepterar inte att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi står alltid på stockholmarnas och brommabornas sida.

I övrigt hänvisar vi till Moderaternas senaste budgetreservation.

3) Hanna Wistrand m.fl. (L) föreslår:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med förslag på åtgärder i enlighet med vad som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande.

Arbetet i Bromma stadsdelsnämnd tar sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad, med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans kan forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas och brommabornas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet

När det gäller uppföljningen av nämndens mål ser mycket riktigt bra ut. Men det finns några delar som bekymrar oss.

Majoritetens sammanfattande analys beskriver att kommunfullmäktiges mål kommer att nås under året. Det finns dock ett område som inte ingår i de övergripande målen. Förtroendet för stadsdelsförvaltningen har minskat enligt medborgarundersökningen. Tolkningen av problemet är bristande information till medborgarna. Förbättringspotentialen ska därför nås genom rätt information, vid rätt tidpunkt, i rätt kanal.

Det finns andra, både möjliga och troliga tolkningar. En sådan är att brommaborna faktiskt ser och vet vad som görs, men inte uppskattar den politik som drivs. Låt att lyfta ett exempel: hanteringen av område 25. Den frågan ligger knappast förvaltningen till last, men påverkar ändå förtroendet.

Punkt 1.1. (Specifikt mätning: Antalet besök på stadens fritidsgårdar). Punkten beskriver summa besök. Den siffran är en del av sanningen. Men den skulle bli mer relevant om man ställde antalet besök i relation till antal unika besökare. Det skulle ge en uppfattning om hur ofta ungdomarna återkommer (=en form av kvalitativ nöjdhet). Om vi sedan kompletterar med en ungefärlig bedömning av hela målgruppens storlek skulle det hjälpa tolkningen och därmed förståelsen för hur bra man når ut till hela den tänkta målgruppen.

Punkt 1.4 (Stockholm ska vara en bra stad att åldras i – med god omsorg) har fortsatt för låga värden. Mätpunkterna berättar a) att omsorgstagarna möter för många personer, b) att för få omsorgstagare upplever att de kan påverka sin situation och c) att man inte vet vart man ska vända sig. Sammantaget indikerar det att problemet kanske inte är mer effektivitet utan en bättre en omsorgsupplevelse som saknas. Det kan tolkas som att upplevd kvalitet ur omsorgstagarperspektivet ligger i ett annorlunda

arbetssätt.

I ekonomirapporten finns det ytterligare en implikation på avvägningen omsorg och ekonomi (sid 91). ”En utmaning för denna verksamhet är höga personalkostnader (avser Traneberg som går med underskott 900 kkr) och en plan har utarbetats för att arbeta för en något lägre personaltäthet”. Ur ett strikt ekonomiskt resonemang är argumentationen som förs vattentät, men det vi inte kunnat hitta i rapporten är en diskussion om avvägningen mellan effektivitet, omsorg och arbetssätt. Vi återkommer till ekonomirapporten nedan.

Punkt 3.4 (Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb). Majoriteten har beslutat att (minst) 90% av de inom omsorg om funktionsnedsatta ska vara heltidsanställda. Målet är grönt. Det är intressant på två sätt eftersom andelen arbetade timmar av timanställda är 20% (målet är 15%). I rimlighetens namn borde målet vara lägre än 10% eftersom de timanställda inte jobbar heltid. Å andra sidan öppnar det frågan om de 90%-en heltidsarbetande. Jobbar de bara 80%?

När det gäller ekonomiredovisningen har den blivit tydligare. Vi tackar för det. När det gäller underskotten i hemtjänst i egen regi kvar står underskotten på ungefär samma nivå som tidigare år. De produktivitetsstärkande åtgärder som satts in kommer inte kunna lösa problemen då grunden till problemen beror på att prismodellen missgynnar stadsdelar med många villor. Transportvägarna blir kortare i bebyggda områden med flerfamiljshus.

Liberalerna har i augustinämnden ställt en skriftlig fråga om hur den ökade produktiviteten/effektiviteten har påverkat omsorgstagarna. Vi ser den inbyggda konflikten i brytpunkten mellan produktivitet och omsorg. Därför är det olyckligt att prismodellen inte tar hänsyn till att olika typer stadsbildningar genererar olika ställtider.

För ett år sedan skrev vi

”Det sorgliga är att även om man skulle nå 75%, så går man fortfarande med underskott. Man behöver nå cirka 85% för att nå balans räknat på helårssiffrorna 2024. Förvaltningens egen bedömning är att 85% inte går att nå.”

Det gäller fortfarande. Det är sällan ”en storlek passar alla”.

4) Johan Duvdahl (C) föreslår:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande:

Redovisningen i tertialrapporten utgår från den sittande majoritetens

mål och budget. Förvaltningens arbete och de goda resultat som redovisas förtjänar erkännande. Samtidigt ger systemet för uppföljning en bild av mycket hög måluppfyllelse, trots att flera indikatorer inte når årsmålen eller ännu saknar utfall. Stockholm står inför stora utmaningar, och rapporten visar att styret behöver göra mer för att möta dem.

Varenda unge i Stockholm ska ha en trygg uppväxt och möjlighet till en meningsfull fritid. Centerpartiet vill stärka det tidiga och förebyggande arbetet genom en närmare samverkan mellan förskola, socialtjänst, polis och civilsamhälle. Familjer ska få stöd innan problemen vuxit sig stora. Vi vill bland annat se mindre barngrupper i förskolan, familjesociala team och fler trygga, ledarledda fritidsaktiviteter. Stadens lokaler bör också i högre grad öppnas för föreningslivet.

Trygghetsarbetet måste bedrivas uthålligt och utifrån lokala förutsättningar. Centerpartiet vill stärka platssamverkan och trygghetsvandringar, motverka rekryteringen av barn och unga till kriminella nätverk samt utveckla stödet till avhoppare, även kvinnor. Arbetet mot våld i nära relationer behöver prioriteras och stödet till våldsutsatta måste vara tillgängligt oavsett var i staden man bor.

Staden måste också ta bättre vara på kraften i lokalsamhället. Föreningar och företag bidrar till gemenskap, jobb och levande och trygga stadsdelar. Centerpartiet vill därför se näringslivsråd i samtliga stadsdelar, ett närmare samarbete med civilsamhället och ett större lokalt inflytande över stadsdelarnas utveckling.

Särskilt inom miljö- och klimatområdet krävs större ambitioner. Stadsdelsnämnderna behöver öka takten i klimatanpassningen, bevara och rusta parker och grönområden samt minska verksamheternas utsläpp. Stadens måltider bör styras utifrån den samlade klimatnyttan och i högre grad prioritera närproducerade råvaror.

Äldreomsorgen ska präglas av kvalitet, kontinuitet, valfrihet och ett värdigt bemötande. Arbetet mot ofrivillig ensamhet behöver stärkas tillsammans med civilsamhället, samtidigt som staden måste bli bättre på att behålla erfaren personal och ge anhöriga tydligt stöd.

Centerpartiets budget för 2026 vill mer. Vi sätter stockholmarna först och vill bygga en stad som är grönare, tryggare, friare och roligare. I övrigt hänvisar vi till vår budgetreservation

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Mikael Valdorson m.fl. (M), Hanna Wistrand m.fl. (L) och Johan Duvdahl (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sina förslag.

Särskilt uttalande

Findel Madison (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

"Kompetensutvecklingssatsning" på Mälarbacken

Förvaltningen ansöker om 204 088 kr från kompetensutvecklingssatsningen för att två undersköterskor få utbildning i grundläggande svenska som andraspråk. Målet är att insatsen ska kunna bidra till en "mer patientsäker miljö" (inte kort och gott "en patientsäker miljö") och att medarbetarna ska kunna dokumentera SoL-insatser "mer korrekt och detaljerat i enlighet med lagen" (inte kort och gott "korrekt och detaljerat i enlighet med lagen").

För det första. Patientsäkerhet är inte en skala. Antingen är vården patientsäker, eller så är den inte det. Att verka för "mer" patientsäker vård är en beklagligt slapp ambitionsnivå och påvisar att styret, trots återkommande incidenter och kritik, inte tagit dessa frågor på tillräckligt allvar. Därtill finns förhoppningar om att insatserna ska kunna leda till att medarbetarna framöver ska kunna dokumentera sina insatser "mer korrekt" enligt socialtjänstlagen. Dessa insatser ska givetvis dokumenteras korrekt. Något annat borde vara skäl till uppsägning.

För det andra. Grundläggande svenska som andraspråk kan omöjligtvis anses utgöra kompetensutveckling, utan borde utgöra det mest grundläggande kravet för att över huvud taget kunna vara anställningsbar. Det är svårt att se det rimliga i att skattebetalarna ska behöva skjuta till särskilda kompetensutvecklingspengar för att personal i den kommunala äldreomsorgen ska kunna klara en så grundläggande del av sitt uppdrag som att dokumentera utförda insatser på korrekt svenska och i enlighet med gällande lag. Dokumentation av genomförda SoL-insatser är inte någon extra kompetens eller utvecklingsambition – det är en grundläggande skyldighet som följer med arbetet.

Som vi gång på gång har påtalat måste kommunen kunna ställa krav på att den som anställs i omsorgen har tillräckliga språkkunskaper för att förstå instruktioner, kommunicera med brukare och kollegor och dokumentera sitt arbete korrekt. Det är en orimlig ordning att skattebetalarna gång på gång ska behöva finansiera brister i grundläggande anställningskompetens. I en verksamhet som redan prognostiserar stora underskott är det särskilt anmärkningsvärt att ytterligare offentliga resurser behöver sökas för något som borde

vara en självklar förutsättning för att över huvud taget kunna utföra arbetet.

Våra mest utsatta och sårbara äldre ska aldrig behöva bli en del av ett integrationsprojekt. När människor befinner sig i livets slutskede måste deras behov av trygghet, kontinuitet och möjligheten att göra sig förstådda väga tyngst – omsorgen får inte utformas så att de äldres rätt till en säker och värdig vård underordnas andra politiska eller organisatoriska hänsyn. Den som är i behov av vård- och omsorgsboende ska kunna känna sig trygg med att personalen förstår vad man säger och kan dokumentera korrekt. Allt annat är undermåligt ett välfärdsland som Sverige.

Underskott inom äldreomsorgen

Under den rödgröna majoriteten prognostiserar den kommunala hemtjänsten i egen regi ett underskott om 16,7 mkr. Orsaken beskrivs i rapporten som ”bristande produktivitet”. Det innebär att betydande skattemedel riskerar att behöva täcka upp för ineffektivitet i stället för att gå till en trygg och kvalitativ omsorg för kommunens äldre.

Fortsatt missade mål inom förskolan

Framtiden avgörs i förskolan. Små barngrupper och hög personaltäthet är viktigt för att varje barn ska få individuell uppmärksamhet, känna sig tryggt och ha möjlighet att utvecklas i sin egen takt, samtidigt som det skapar en bättre arbetsmiljö för personalen att kunna stötta barnens lärande och sociala utveckling. Därför är det beklagligt att styret missar, för vilken gång i ordningen vet jag inte, årsmålen för barngruppsstorlek och antal barn per anställd.

När man dessutom behöver kartlägga behov av att stärka pedagogers yrkessvenska bekräftas det som vi påtalat i årtal om dokumenterad och långvarig problematik kring bristande svenskkunskaper hos delar av förskolepersonalen. Det tydligt att mycket mer måste göras för att säkerställa en god miljö för trygghet och lärande.

Tillgången till parker och natur

För invånarna i Bromma är tillgången till parker och naturområden avgörande för en hälsosam och aktiv livsstil. Gång på gång har stadsdelen missat målet om en 81 procentig nöjdhet kring goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden. Trots detta förvaltningen uppskattat att målet kommer nås i närtid. Nu kom svaret, 71 procent nöjdhet.

En delorsak till att målet än en gång inte nås kan vara den höga exploateringen av grönområden. För att nämna några pågående

exempel på exploateringsprojekt i gröna lungor och naturområden så föreslås den ack så nyttjade skogsdungen bredvid Alviksskolan få en ny "entré" i ett 50 meter långt hyreshus, tre burdusa femvåningshus ska få sätta spiken i kistan för ädellövskogen och hassellunden mellan smalhusen i Åkeshov och den det omskriva skogsområdet vid Smedslättens Tennisförening ska bebyggas med, för området, burdusa hyreshus.

Med det rödgröna styrets fortsatta förtätningsiver minskar givetvis Brommabornas tillgång till naturområden, vilket borde göra årsmålet succesivt allt svårare att nå.

Handlingar i ärendet

- 2823562 (Godkänd - R 1) Tertialrapport 2 Bromma stadsdelsnämnd 2026
- 2823551 Bilaga 1 - SDN06
- 2823552 Bilaga 2 - UH018 706 T2
- 2823553 Bilaga 3 - Budgetavrakning SDN netto
- 2823554 Bilaga 4 - Budgetavrakning SDN intakter
- 2823555 Bilaga 5 - Budgetavrakning SDN kostnader
- 2823556 Bilaga 6 - Ansökan om budgetjusteringar drift
- 2823557 Bilaga 7 - Ansökan om kompetensutvecklingsmedel
- 2823558 Bilaga 8 - Underlag till forskolerapport Bromma SDN

Signerat av

Protokollet har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Heinonen	2026-09-25
Mikael Valdorson	2026-09-25